

ПРАВИТЕЛЬСТВОНУ ЖЫЙЫЛУУ

Озган жылны эсеплери чыгарылгандыла, аллыбыздагы кезиуге баш магъаналы борчла белгиленгендиле

Тюне КъМР-ни Башчысы Юрий Коков КъМР-ни Правительствосуну быыл биринчи уллу жыйынууну бардырганды. Анда республиканы 2016 жылда социал эман экономика жаны бла айнууну толу болмаган эсеплери чыгарылгандыла эман келир заманга баш магъаналы жумушла белгиленгендиле.

Премьер-министр Мусусланы Алий билдиргенге кере, баш макроэкономика керюмдюле игиленгендиле. Битеулю регион продуктну елчеме 143 миллиард сомга жетгенди, баш капиталга инвестицияла 36 миллиард сом болгандыла (былтырдан эсе 9 процентте аслам). КъМР-ни бюджетине тюшген айдала 104,6 процентте дери есгендиле (27 миллиард сом), налогладан эман аладан тышында тюшген ахча 12 миллиард сомдан артык болганды (111,2%). Социальный магъаналы ишлеге кьоранчала 66 процентти тутайдыла.

Эл мюк продукцияны елчеме 45 миллиард сомга жетгенди (2015 жылдан эсе 106,5%). Мирзюлюк эман кьудору битимледен рекорд тирлик алынганды -1 миллион 150 миң тонна. Консерва продукциядан да 260 миллион условный банка чыгарылганды. Уллу инвестиция проектлери бир талайын жашауда бардыргыга кьолдан келгенди. Иш хакъ заманында теленгенди, битеу социал борчла толурулгандыла.

Республиканы башчылары экономиканы баш магъаналы белюмлерин андан ары айнытыргыга эман алагы тухучулук эгерге, налага жыйынуу бютун тап кьурагыга эман бюджетни фидайларын есдюрюню кьошак мадарлары эгерге деп, аллай борчла салгандыла. «Алай эгерге онларыбыз бардыла. Бир жанында, инвестицияланы келирлерине тап онла кьурау, налогланы толурунлай

жыйынуу игилендируу жаны бла ишни андан ары бардыргыга керекди, башка жагында а - бюджет ахча кереклисича эман ачык халда кьоратылганына бла кьалганына хакъты контроль тохташдыргыга, финансла бла байламлы нызамны кьолдендирге тийишлиди» - деп чертенди Юрий Коков.

Толтуруучу власть органны бла муниципал кьуралушаны келир заманда баш магъаналы борчларына была саналадыла: РФ-ни Президентни Владимир Путинни май Указларында кергюзюлген керюмдюлеге жетиу, саулык сакьалуу, билим берюню, спортну ырыскы-техника онгарыну игилендируу, маданият ийлени хайырлануыга берюу, «ЭТНА» промышленность комплекс, жангы гидрометаллургия предприятяла, Тырыну аузуда вольфрам-молибден комбинат бла байламлы инвестиция проектлени

заманында толтуруу.

Адамланы оюла турган юйледен кьорюнюю, АПК-гыга кьырал болушук берюню амалларыны, 3 жыллары толмаган сабийлени садикледе жерле бла жалчытуу, транспортну ишин, жол инфраструктураны игилендируню, энергоресурсла ючюм телеулене толурунлай жыйынуу, тарых эсгертилени жангыртууну, республиканы шахарлары бла районлары тапландырууну юсюнден да тынгылы ешелингенди.

Къабарты-Малкьар Россей кьыралга кеси ыразылыгы бла кьошулганлы 450-жыллыгына хазырланууну, байрамны бардырууну, Экологияны жылнында тийишли программаланы толтурууну онлары да сюзюлгендиле.

КъМР-ни Башчысы бла Правительствосуну пресс-службасы.

Парламент

Право нызамны жалчытыу органланы бирге кьуч салып кьорешгенлери республикага сауутланган аманлыкчы кьауумну кьурутургыга онг бергенди

2010 жылдан бери Къабарты-Малкьарда экстремизм эм терроризм халда 754 аманлык этилгенди. Быллай тарихле КъМР-ни Парламентини Законлук эм право нызам жаны бла комитетини башламчылыгы бла кьураалган жамаут тынгылауда белги этилгендиле. Тюбешиге толтуруучу эм муниципал органланы, право нызамны сакьалуучу, закончалы толуруугыга надзор тамамлачу ведомстволаны эм граждан обществову институтларыны келечилери, дин кьулулукчула да чакьырылган эдиле.

Аны ача, спикерни орунбасары Жанатайлы Салим бу аманлыкчыланы профилактикасы жаны бла жумушланы уллу кьаууму толтурулганларын чертенди. Ол санда праволу база тап халга келтирилгенди. Болсада экстремизми, терроризми жайылууларына себеплик этген проблемала уа алыкьа тамамланмагандыла. Аланы арасында ишисизлик, экономика кьытлык, кьолайсызлык энчи жерни аладыла.

- Кьуруда право нызамны жалчытуу, административ праволу мадарла бла бу бузукчулукчыланы тохтатыргыга онг болупк туююлду. Экстремизми ниетлерин жайгана кеслерини осал ишлерине бек алгы жаш телюню тартыргыга кьорешиле. Аны ючюм а кьырал власть органа, жамаут институтла да биригип, есюл келген телюню терс жолдан тыяргыга, аныгалатуу ишни бардыргыга тийишлиди, -дегенди ол.

Парламентни комитетини башчысы Михаил Кливко республикада право нызамны сакьалуучу органга чыбуулукчыл тохтавилмагандыла, энчи операцияланы кезуеу аманлыкчыл жокь этилгенлери, терроризми ниетлери жайыланы Къабарты-Малкьарга сейрилеру уллу болганлай кьалгандыла шагатлык этгенлерин чертенди. «Ол а инсанларыбызны кьоркьуусулукчыланы жалчытууга битеу кьочюбною салыргыга кереклисин кергюзгенди», - дегенди ол.

Къабарты-Малкьарда экстремизм эм терроризм халда этилген аманлыкчыланы профилактикасы кьалай толтурулганыны юсюнден доклады КъМР-ни прокуроруну орунбасары Артур Махов этгенди. Ол мамырлыкчы, тынчылыкчы сакьалуу власть эм право нызамны жалчытуу структураланы баш борчу кьурулганын чертенди. Прокурор белгили этгенча, 2010 жылдан бери Къабарты-Малкьарда терроризм эм экстремизм халда 754 аманлык этилгенди. Бу кезиуде право

нызамны сакьалуучу органланы, властын келечилерине 373 чабуулукчыл болганды, аманлыкчыланы кьолларын-дан мамыр адамла, дин кьулулукчула да жоюлгандыла.

Халны тапландыруу мурат бла кеп торлю жумушла толтуруладыла, биринчиден, праволу база шендоюгу излемге келишдириледи, ол санда 2025 жылга дери РФ-де экстремизмге кьажау стратегия жарашдырылганды. Россейден тышында кьыралда терроризм бла байламлы аманлыкчыланы этгенлери жууах тартынуу системасы кьураалганды. Законлагы этилген тозетилуге кере уа, быллай аманлыкчыл кочюм уголовный жууаллыкчыл 14 жылдан башланды.

Доклады ведомстволары ишни юсюнден да айтканды. Право нызамны жалчытуу жаны бла органла бирге толтурган жумушлары хайырындан республикада сауутланган аманлыкчы кьауум жокь этилгенди. «2010 жылдан бери 324 бандит елтурюлгенди, 164 адам а жууах тартылганды. 2010 жылда власть органны келечилерине 108 чабуулукчыл этилген эсе, 2016 жылда уа аланы санын 7-дери азайтыргыга кьолдан келгенди. Бандитлеге ахча бергенлери бла байламлы 43 шарт ачыкьланганды, сёз 9 миллион сомну юсюнден барды», - деп чертенди ол.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Энергетика

Жангы ГЭС-ни кезге урунган хайыры

Билдиргенибизча, озган жылны ахыр келеринде Загажиде жангы ГЭС ишлеп башлаганды. Ол чыгарган электрочюню сетельге жибериуу бла уа «МРСК Северного Кавказа» компанияны Къабарты-Малкьарда бөлюню - «Кабалкнерго» кьорешеди.

Аны пресс-службасында билдиргенлерине кере, энди бу станцияны хайырындан сетельге жангы объектлени кьошууну андан да тири бардыргыга болукьду. Сёз ючюм, жалаанда декабрьде битеуда 35,4 МВт кьюге хайырлануучула табылгандыла. Ол а сетельге сау жылны ичинде кьошулган хайырлануучула алган токтан эки кереге аслам болады.

Озган жылы ахыр айында компания Прохладна районда Пролетарское эман помидорла есдюрюю эм жарашдыруу заводну электрочюк бла (3,7 МВт) Наргьалада энергетикле бир неча физкультурла-саулыкчыландыруу комплекслеге ток (210 кВт) жиберип тебиргенди. Наргьаладагы комплекс Ясаулай республикада окуна айырмалды дерчады.

ара (760 кВт), шампиньонла есдюрюн комплекс (310 кВт) эм Терс-Кьолда 60 фатарлы жангы юй (180 кВт) кьошулгандыла.

Прималкинское эман эман Наргьалада энергетикле бир неча физкультурла-саулыкчыландыруу комплекслеге ток (210 кВт) жиберип тебиргенди. Наргьаладагы комплекс Ясаулай республикада окуна айырмалды дерчады.

Анда бассейни, жараула этерча эркин отуу, тюрлю-тюрлю эришуле бардырырча зал барды. Электрочюк сетельге (150 кВт) кьюге дери женил кьошулуучу заякьачы «МРСК Северного Кавказа» компанияны <http://ik.mrsk-sk.ru/> интернет-сайтында бериге болукьду. Анда бу иш жеринде кьалай тамамлануучусуну юсюнден видеоорлик да кергюзюледи.

ОМАРЛАНЫ Мурат.

Кьыйматлылык

Ишчи усталыкчыланы дебери кетюре

Ишчи усталыкчыны даражасын кетюрюю кьыралда баш магъаналы жумушладан бириди. Россейде орта профессионал билим алгандыны саны аз болганы юсюнден кеп торлю кенгешиле, тюбешиле айтыла турайды. Жаш телюню эсин ишчи усталыкчылга бурр ючюм, Россей 2012 жылда халкыла аралы «Ворлдскиллс» компания бла ишлеп башлаганды. Аны буызда сынамылары уллуду.

Бытыр алагы Къабарты-Малкьарда кьошулганды. Орта профессионал билим берген окуу юйле «Ворлдскиллс - Россейге» деген программага киргендиле. Колледжлени мурдорунда усталыкчы есдюрюу бла байламлы юйрениуле эман эришуле етдюрген арала кьураалгандыла.

«Кьурулуш» колледжини ол жаны бла сынауу барды. Бир неча жылдан бери мында хаш специалистлени жетишпайды хазырлайдыла. Устазла бла студентле, элдеде школагыа барып, тамата классаны окуучулары бла тюбешип, аныгалатуу иш бардырадыла.

Жуукь заманда сагынылган окуу юйю мурдорунда 27 февральдан 2 марта дери «Жаш профессионал» деген чемпионаты регионал кезиуде барлыкьды.

Бизни корор.

Рейтинг

Минги тауну тийреси - кьолайлы жерлени санында

«ТурСтат» аналитика агентство Россейде фрирай (сноуборд неча лыжала бла трасаладан тышында учуу) бла кьорешиге жаралуу эм ити жерлени тизмесин жарашдырганды. Рейтингни кьураганды да эки шарт эсе алынганды: солуп кетген туристлени оюмлары эман кьарны таптыгы. Алай бла он эм ити жерни санына Минги тауну тийреси да тошгенди.

Агентствода айтханларьча, бизни кьыралда спортну кыш тюрлюлерин арасында фрирай тире айны барганды саналады. Арт беш жылны ичинде аны бла кьорешилени саны он кереге кьейип, бююлюкдеде 500 миңге жет-

генди. Алгын аны бла асламысында тыш кьыралдада кьорешюню эселе, кепле шендою кесибизде таулагы тартылып тебиргендиле. Алада сервис илгиди ити бола барганды да аллай ахши торюниулеге себеплик этеди.

Минги тауну тийресин фрирайдерле эрттенде бери жаратадыла. Спортменле айтханларьча, мында сауыйкчылыкчылда чуп турсан, кьайтарып бир маршрутта экинчи кере тошмезча аллай онгла бардыла.

Региону социал-экономика жаны бла айнууда баш магъана туризмге берилген бююлюкдеде шарт керюнеди. Бу сфера энтта да эм азы

бла 50 ууакь бөлюнюю аягы юсюне салыргыга, аны юсю бла жангы ишчи жерле кьурагыга да себеплик этеди, - дегенди РФ-ни Шимал Кавказын ишлери жаны бла министрини орунбасары Андрей Резников.

Бу айда уа «Шимал Кавказын курортлары» компания «Льжала чакьырадыла» деген проектни бардырып башлаганды. Анга бизни республикадан бла Къабарты-Малкьардан 700 чакьылы шолму кьатышырыкьды. Дерсе «Элбрус» эм «Архыз» курортлада этеркилде. Бу билим берюу программа арны дери да бардырылган эди сынау халда. Кеси да жетишпай болганын шарт кергюзюледи.

«Российская газета»

Жазылыу

Энтта да амал барды

Хурматлы жамауат!

Сиз бир торлю сылтаула бла 2017 жылны биринчи жарымына «Заманга» жазыламай кьалганды эсегиз, халны тюзетирге болукьду. Январыны жыйырманчысына дери, тюзетирге барып, бу ишни тамамласагызы, аны тилибизде чыкьрган эсетини биринчи февральдан алып башларыкьсыз.

Жазылыуучу багысы 5 айга — 546 сом 65 капек.

Бизни индексиз - 51532

Чомартха хар кюн да байрамды	Сынаулары болжаллары тохташдырылгандыла	Сауузлары анга царича Тамара дейдиле	Абынганны да ол ахшы ышанлары керюрге итинеди	Жаш жюреклени поэзияны жилтини жарытырча	Бизнесге тыйгычла салынмазча
2 бет	2 бет	3 бет	3 бет	4 бет	4 бет

Право нызамны жалчытыу органланы бирге кюч салып кюрешкенлери республикага сауутланган аманлыкчы кыауумну кырутургъа онг бергенди

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Алай жетишимле болганлыкыга, хал кюзелгенди дерге алыкча эртенди. Агурт Махов билдиргенча, бюрокюкде Россейде иши тыйылган ИГИЛ халкыга аралы террорист организация мамылыкыга, тынчлыкыга улуу кыоркуу салады. Аны кыауумна Кыабатыр-Малкылары 170 инсаны кыошугъа берилгенди. Террозим да байламлы ишени тинтуу кыыйн болганында да кыармай, тыш кыяраллада бандит кыауумлаага кыошуган 5 адамны жууалха тартырга онг болганы, 59 адам халкыга араланы излеуге берилгенди.

Интерполго болушугу бла алдан 3 тутулганды, аланы Россейге кыайтаруу жаны бла материалла хазырландыла. Халкыга аралы террорист организацияга кыатышханларына ишеклик болган 11 адамга следствие органла материалла хазырлагандыла. Сирияда уруша барырга хазырланган жаш адамны жолларын кесууге быш магына бериледи. Былтыр 11 жашка ол жаны бла эсертиу атлгенди.

Болсада, бу шартлаага да кыармай, экстремизми бла терроризми профилактикасы тийишли даражада толтурулмайды. Докладчы жамауат, бютюнда ёсеп келген тёлени аны, ангылатыш иш аш башында бардырылганын чергач-

ди. «Аны хатасында 500 жашлыа экстремистлени кыолларына тюшгенди, алай биз билем кыалган шартла да болупла», -дегенди эрмида «Экстремизми бла терроризми профилактикасы» жаны бла подпрограмма ача бла тийишлисича жалчытыу магынаы проблемасын кюргенди.

КыМР-ни Экономика эм жамауат кыоркуусулук жаны бла советни секретарыны орунбасары **Дугучаланы Аслан** а докладчында 2016 жылда республикада криминоген болгуну контрольда болганын чергачтени. Ол аслам эсни совет толтурган ангылатышге бурганды. Докладчы оом эттенча, республикада халны тапландырыр ючюн, районлада Террозимге кыажуа комиссиялары ишлери тирилтирге, информация-ангылатыш ишени игилендирирге тийишлиди. Ол КыМР-ни Террозимге кыажуа комиссиясы чыгарган буйрукчалы толтурулганына жууалха баруу жаны бла нызамны ноксонен да айтканды.

КыМР-ни толтуруучу власть органларына экстремизмге бла терроризмге кыажуа ишлери бирге келишдире жаны бла министр **Залим Кашироков** а папалахы ителени жайгана Россейни бютюнда деген геополитика муратларын толтурууларын

белгилегенди. «Террозим битеу цивилизацияга кыоркуу салады», - деп чергачтени. Ол терроризмге кыажуа федерал законлагы кийирген жангычылыкканы юсеринден да айтканды. Республика да бу бузукчулыкка кыажуа праволо база кыуралганын, ведомстволаны араларында байламлыкла жалчытылганын, районлада, элде да ишени кыуула болганын, алаагы дин кулукчулуга да кийиргенлени бирдиргенди. Битеу бу жуумуша ала халны тапландырырга бурулдула.

Сёз экстремист кыауумлаага кыошуганлагы ишекликке бла адрес профилактика ишени, бу халда аманлыкла этгенлери ючюн судюно оюу бла жууалха тартыл, бюгюнкюкде эркин болганына бла тамамланган жуумушланы юсеринден да барганды. «Жаш адамла власть ала ючюн кыайгырганын, аланы излемлери билгенн севзере керекдиле», - дегенди.

Жамауат тынчлылаада КыМР-де МВД-ны оператив ишени жаны бла полициясыны башчысыны орунбасары **Михаил Громаков**, Билим беруу, илму эм жаш тёлени ишлери жаны бла министр **Азамат Ачмез**, КыМР-ни Басма эм аспалмы коммуникация органла жаны бла кыярал

комитетини башчысыны экинчи Кыоакчалы **Хасан**, муниципал власть органланы келечилери да сёлеушгенди. Жыйлыу жууалгы органла кыажуа эсертиуге кыабел кёрюу бла бошолганды. Алаада Правительствого «Экстремизми бла терроризми профилактикасы» жаны бла подпрограмманы ача бла жалчытырга, бу жуумушага белонгун финансланы кыратууну фидайлыгына контроль тамаларга, ачы магыналы объектлени сакылауу жалчытырга кереклиси белгиленгенди.

Билим беруу, илму эм жаш тёлени ишлери жаны бла министрствого ала жаш тёлени политика жаны бла жууалгы кулукчулуну билимлерин ёсдюруге, аланы радикал ниетлени ачыккалагы юйретирге, адрес профилактика ишени бардырырга кереклиси айтылганды. Право нызамны сакылаучу органлаага ала мында ар ала верообшкликни ачыккалагы эм аны ишлери толтууу жаны бла жуумуша бардырырга, ведомстволаны арасында байламлыкканы кюлерге, республиканы жамауатыны кюлунда болган сауутланы кыяралга кыай-таруу жаны бла ишени тирилтирге борча салынгандыла. Эсертиуге башка ведомствого да атлгенди.

ТИКАЛНЫ **Фатима**.

Кыярал итог аттестация

Сынауаны болжаллары тохташдырылгандыла

Орта битеуло билим берген программаладан 2017 жылда окууу учуреденилада кыярал итог аттестация бла байламлы Россейни Билим беруу министрствосу кыабел кёрген буйрукыга тийишлиликке (26.12.2013ж. №1400) эмда расписаныи проектине кёре бийыл ГИА-ны, ол санда ЕГЭ формада, бардыруу бу кюлерге белгилениди:

1) 23 мартдан 14 апрельге дери (тохташдырылган болжалдан алгъа кезую);

2) 29 майдан 1 июльга дери (тохташдырылган кезую);

3) 5 сентябрден 16 сентябрге дери (кыошак халда тохташдырылган кезую).

ГИА-га, ол санда ЕГЭ формада бардырылганына, кыатыш барчун, орта битеуло билим берген программалага тийишлиликке окуугу-ана бла Кыярал итог аттестацияга озгдан жылда допуск алып, ары бармай, неда кереклисича бир балл алалай кыалгана заявениялары: сагынылган про-

граммага юйренген окууу учуредениларында неда кыярал итог аттестация мониторингини эм статисти-касыны арасына» (Налчык шахары, Ленин аты проспект 8) бериге керкиди. Эсертирге тийишлиди: арага документлени озган жылланы уышкыликлери келтирелине.

Заявенияла окуучуны неда ата-аналаны (ала документлени кесери бере эселе) инсанлыклары белгилеген документге тийишлиликке алынадыла. Сауукчулары аманлаы болуп, школланы бирси жылда тауусанла ала заявенияны бере туруп, психология-медина-педагогика комиссия жарашдырган рекомендацияларыны копиясына да келтирирге керкиди. Инвалидликлери болганла ала, неда ага шагытылык этген документни кесин, неда тийишли учуреденида медицина-социалны экспертиза этилгени ачыккалагы справканы копиясын, ага

анда мухур да салдырып, алай кёргозюрге борчулула. Бирси жылда школланы тауусан уышкыликке дагы-да билим алганына шагытылык этген документлени (аттестатларыны) оригинал-лери беркиди. Тыш кыяралда окуп, алай документ алганына аны биргесине тохташдырылган мардага тийишлиликке орус тилге кёчюрюлгени да болурга, ага да учуреденины мухуру салынырга керкиди.

Тыш кыяралда орта профессионал билим берген программалага кёре окуугуна ала заявеканы бере туруп окууу учуредениларында ала орта битеуло билим берген программаны озганларына шагытылык этген документни неда справканы алып келтир-киди.

ГИА-га, ол санда ЕГЭ формага, кыатышырылга заявениялары 2017 жылы 1 декабрден 2017 жылы 1 февралы дери бериге керкиди.

Сауук сакылау

Грипп эмда ОРВИ ауруула азаа барадыла

Роспотребнадзору специалисттери грипп эмда ОРВИ ауруула жайлыуна дайым кёккылак болганлай турадыла. Ведомствону республика баш управленийасында билдиргенлери кёре, жангы жылны биринчи ийгыгында сауул Кыабатыр-Малкырада ол ауруула кыайталганы саны эпидемия мардадан - 58,6. Налчыкде ала 75,3 процентге аз

болганды. Эчн алып айтканда, бир миң адамны ичинде алаагы эки жылны толгумушан 227 кыагылак сабий жукуганды.

Дагыда грипп неда ОРВИ-да 3-6 жыллыклары арасында - 337, 7-14 - жыллыклары - 320, 15 жыллы толгумушан эмда андан таматаланы арасында ала 328 адам ауруудыла. Алай бла статистика шартла республикада бюгюнкюкде эти-

демия арталыда болмаганын кёргоздери. Тогузуну январьга былай ауруула жайылган сылтау бла бир орта школ неда сабий сад жабылмаганды, барысы да белгиленген нызамда ишейди-ле. Озган ийкыда лабораторияда бардырылган тинтилуени кезуюнде грипп жукуганы бир адам да ачыккыланганды.

Бизни корр.

Мени жерлешерим

Чомарт хар кон да байрамды

Тууган элим Тёбен Чегемде сыйлары-намыслары жюргөн адамла, насыкча, ёндю-году. Алдан бир Табаны Асланчы Мусабийди. Ол огурулу, халал жуорюкли инсанды. Андан сора да, ювюлери иш бла эртенден кюрешкен устады. Кюмюшондн, апындан хазырлаган затлары кёплене сейриге кыалдырыла. Болсада ол кесини аны табыныгы ла бла айтдырганды. Кюлунада кюмюш неда апын жуокюно жаратканга, тилегенге, бир амалы болуп, аны саууталамай кыоымганын аспала биледи.

Бам, Аллах сюйгөн адамы-

на фахмуну кыызганмайды. Мусабий да бу жаны бла толук юлшюлдю дерге болуктулу. Сёз ючюн, ол алакат жюрей, журыл да биледи. Аны кыок, назмула да тагыады. Алай ичинечке адам болганы себелени ол таскаларын артык туура этрге излемейди. Ол кылыкка да чынты адамлыкканы шартларында баруу жаны бла нызамны

Табаны Асланчы сабылери барысы да торло-торлю усталыкылада жетишмилу урунадыла. Мусабийни эгечи Лейла окуу юйно директорула, кичилери Разият КыМР-ни Журналисттерини союзуну

таматасыны орунбасарыды. Кыарындашлары Азрет-Алих кюлю неге да жарашкан Чегемди. Аслен кеси ала кюлю токар ады. Бюгюнкюкде ага 96 жыл болады. Ол элде намагысы, хурметти жуорюгөн, огурулу аксакалды.

Мусабийни кыяралбызны кёп шахарларында, жерлеринде таныйдыла. Хазыр-инде кесини аны табыныгы лада да сурам барды. Ол АБШ-ны төрт штаттыны губернаторларына кыамала, мюйюзледен аяккала, дагыда башка амек затла да ишленгенди. Республикабызны биринчи президенти

Валерий Коковха ала ушюк жасаган эди. Ол хазырлаган мюйюзле Кыутилланы Кыайсын Чингиз Айтматовка саууга этип бергенди. Санкт-Петербургда, Германиядан да заказла кёп келгенди.

Ювюлери усталыкыга юйретирге сюйгөн адамгы да бир заманда угый демегенди ол, кеси билгени аманлай бериге жуорюшди. Аны кылыгында болган тёмюмлюлогу, жамауатка шюкюмлеклиги ючюн сохталары ага «алтын атабыз» деп атагандыла.

БАЙТУУГАНЛАНЫ Исмайыл.

КыМР-ни прокуратурасыны мобил приёмныи 2017 жылы биринчи жарымында ишени

П Л А Н Ы КыМР-ни прокуратурасыны оюучулары

№	Приём бардырылган жер	Приёмну бардырганыла	Кюнде
1	Проходна району прокуратурасыны мекямы	КыМР-ни прокурору Жариков О.О.	11 апрельде 11-13 сагытта
2	Черек району прокуратурасыны мекямы	КыМР-ни прокурору орунбасары Жекеланы А.М.	7 июнда 11-13 сагытта
3	Лескен району прокуратурасыны мекямы	КыМР-ни прокурору орунбасары Лаврешин Ю.И.	26 майда 11-13 сагытта
4	Элбрус району прокуратурасыны мекямы	КыМР-ни прокурору орунбасары Махов А.Л.	28 апрельде 11-13 сагытта

КыМР-ни прокуратурасыны бёлюмлерини таматалары

№	Приём бардырылган жер	Приёмну бардырганыла	Кюнде
1	Элбрус району прокуратурасыны мекямы	Граждан эм арбитраж процессте прокурорланы кыатышырып жалчытуу жаны бла бёлюмю таматасы Тумуяланы Э.Б.	13 апрельде 11-13 сагытта
2	«Каббалкав-торан-143» ГКУ-ну мекямы	Федерал законланы толтурууга надзор тамамлау жаны бла управленийы бёлюмю таматасы Нибжеви И.А.	7 февральда 11-13 сагытта
3	Черек району прокуратурасыны мекямы	Федерал законланы толтурууга надзор тамамлау жаны бла управленийы таматасыны орунбасары Сотталаны Ж.Т.	27 апрельде 11-13 сагытта
4	Проходна району прокуратурасыны мекямы	Уголовно-суд бёлюмю таматасы Чечеланы Б.Ш.	30 майда 11-13 сагытта
5	Терк району прокуратурасыны мекямы	Уголовный жууалха тартуу жаны бла законланы толтурууга надзор тамамлау жаны бла бёлюмю таматасы Кюев А.О.	16 февральда 11-13 сагытта
6	Проходна району прокуратурасыны мекямы	Федерал кыоркуусулук, миллетле аралы байламлыкка, экстремизмге бла терроризмге кыажуа законланы толтурууга надзор тамамлау жаны бла бёлюмю башчысыны орунбасары Эржибов Х.А.	16 июнда 11-13 сагытта
7	Уран району прокуратурасыны мекямы	Ич ишле органланы эм суд приставланы уголовно-процессуал ишлерине надзор тамамлау жаны бла бёлюмю башчысыны орунбасары Нагацук З.М.	11 майда 11-13 сагытта
8	Баксан шахарны прокуратурасыны мекямы	РФ-ни Следствие комитетини органларында аманлау жаны бла бёлюмю надзор тамамлау жаны бла бёлюмю таматасы Мызыланы М.Т.	25 майда 11-13 сагытта
9	Зольск району прокуратурасыны мекямы	Уголовный жууалха тартканда законланы толтурууга надзор тамамлау жаны бла бёлюмю таматасыны орунбасары Танашев М.Ю.	8 июнда 11-13 сагытта
10	Лескен району администрациясыны мекямы	КыМР-ни прокурору инсанланы приёмга алуу, тарыгууланы тинтиу эм право бла жалчытуу жаны бла тамата болушкучкусу Закураев Э.Х.	26 майда 11-13 сагытта
11	Баксан шахарда бизнес-инкубаторда	Федерал законланы толтурууга надзор тамамлау жаны бла управленийы башчысы Каскуров А.Ф. , КыМР-де предпринимательны эркинлик жаны бла уполномоченный Афаскуев Ю.Х.	13 апрельде 11-13 сагытта
12	Налчык шахар прокуратурасыны мекямы	РФ-ни Следствие комитетини органларында аманлау жаны бла бёлюмю надзор тамамлау жаны бла бёлюмю таматасыны орунбасары Багов А.Ф.	15 февральда 11-13 сагытта
13	Май району прокуратурасыны мекямы	Ич ишле органланы эм суд приставланы уголовно-процессуал ишлерине надзор тамамлау жаны бла бёлюмю башчысы Мацев А.Х.	10 мартта 11-13 сагытта
14	Баксан району прокуратурасыны мекямы	Федерал кыоркуусулук, миллетле аралы байламлыкка, экстремизмге бла терроризмге кыажуа законланы толтурууга надзор тамамлау жаны бла бёлюмю башчысы Шурдумов А.Ю.	31 марда 11-13 сагытта
15	Чегем району прокуратурасыны мекямы	Коррупцияга кыажуа законланы толтурууга надзор тамамлау жаны бла бёлюмю таматасы Жамурзов А.В.	30 июнда 11-13 сагытта

Талпыныуулак

Атасы- анасыны насыйхат сёзлерин унутмайды

Туз элерибизде туууп, ёсюп, орта билим берген школланы бошоп, узак шахарлаа окуу юйлеге кирип, алпарын иги бла айтдыры кызыланы, жашланы юсеринден газетибиздега турбады. Бу халарыбыз да тутхан ишине кёп салган, аны четине жетдириге итинген кыыз Гулаланы Салихатны юсюндеди. Ол таула кучагында орналган ариу элибиз Ташлы-Таладаны, Гулаланы Рамазаныны кызыды. Аны жайгырга жаны болады. Школну тауусандан сора Папалахы кыярал университетини Человекюведение институтуни психология бёлюмюне киргенди. Бюгюнкюкде ол аны тёртючю курсунда окуу турды.

Вузга кирген биринчи айлада, башка студентлеча, болаларымады деп кесин ийнанмай турганды. Артадан - артык биргесине окуугуна кыалга, жашагыга кыар, мен да быладан нек кыалгырга керекме деп окууун бардырып тебейди.

«Устазларыма бек ыразыма, билимлери, заманларын аймак юрешгенлери ючюн. Ала юйретген студентле бийик профессионалга болуугуна ишеклик жюкду», - дейди Салихат. Сора жолга тебериш туруп, атасыны бла анасыны тутхан ишине кёп сал деген насыйхат сёзлери

бир заманда эсинден кетермегенди. Айрымалы диплом алып, аланы ыразы этрге итингенди.

Дерледен сора да, илму-практика юсеринден газетибиздега турбады. Бу тёрдө. Ташлы-талачы кыыз алаагы да тири кыатышды. Алгъа университетини кесиндегилеге, анда сора ала окуу юйле араларында бардырылганыла, халкыла аралыгыда да. Кыауун жылы ала торлю-торлю даражалы жайлыууларына хазырлагылыны санында Алгъаркык КМЖКУ да «Перспективна-2016» деген проект этгенди. Анда психология, сауук сакылау эм башка усталыкылага юйренген студентлени ишлерине кыярпап, айрымалыларын сайлагандыла. Салихат психология жаны бла кесини статьясын ары жибергенди. Жюри кыярпап, анга бийик бага бичгенди. Кызыны бери чакырып, ушак да этгенди. Иги ишлени сайлап, китап чыгарга эдиле да, таулу кызыны тинтиуну да ары кыошханды. О а авторну билими жылдан-жылга өсө барганыны шарттыды.

Окуугу кёп заман кетеди. Болсада аны сылтау этимей, усталыгы бла байламлы торлю-торлю курслагы, мастер-классла да жуорюйдю. «Окуу» билим бир заманда артык болуктук тюйюндю», -

дейдил ол кеси ала ушакгыбызда. Аны ючюн бир такыйкыны да зырафына оздумай дерлерсин этеди, андан тышында да китаплагы окуйдю.

Салихатны аладууларын юсеринден айтканда, бийыл 4-күчюно бошогандан сора магистратурага кирге акылы барды. Аллах ахшы муратларын толтуруун аны

ОСМАНЛАНЫ Хайса

РЕЙД

Бусадтага газ бла байламлы жарсылу хал сакылыкка чакырады

Бу кюнде МЧС-ни, газ службаны эмда шахар администрацияны келечилери кеп фатарлы юйлеге рейд кырагандыла эмда кыужуу шартла ачыккалагы андалыла. Калининград ордона обшечителде жуоруклаага келишим салынган газ баллона аз тюйюндюле. Кёпле аны азыркыуу болганын ангылашдыла, болсада аны толугу сөзмөсөзгө да бардыла.

- Токну хайырланган бек

улуу кыоранч салады. Ол бир жылга беш - алты миң сомга газ жетеди. Газ баллон а жети жуок сом турады эмда аны бла сау жылны хайырланган турруга онг барды, - дейди.

Аны баш инженер Беслан Гатов айтканга кёре, шахар администрацияда бу юйледе жашагандыны не башка жерлеге кёчюруге дейди, неда мында жашуу болуулары илгендириуну планын жарашдырадыла.

Кыалай-алай болса да, бусадтага законду илземлене керге, фатарларында газ баллонча салганна аны ючюн тазир тёлереге керек болуктудула. Аны өлчөми 1000-1500 сомду. Кыоркуусулукну жалчытуу не халда болганын эмда законда белгиленген жуорукла кыалай толтурууларын ачыккалагы мурат бла рейдле мында ар ала бардырылгыдыла.

Бизни корр.

